

[Bunch.]

behandling, og der skal være særdeles god Villie hos Handelen til at faa det bedst mulige ud af Lovforslaget.

Jeppesen (Drusebjerg): Det er et meget omfattende Lovforslag, der her er lagt paa Landstingets Bord, saa omfattende, at det vel kun har været de færreste givet at sætte sig ind i det i den forholdsvis korte Tid, der er gaaet, siden det blev fremsat her i Tinget. Men det faar da være en Beroligelse for Tingets Medlemmer, at en sagkyndig Kommission har arbejdet med Sagen i flere Aar, og at denne Kommission med Hensyn til de Grundlinier, der er fulgt i Lovforslaget, har været saa godt som enig, hvilket ogsaa fremgaar af den Betænkning, der er afgivet af Kommissionen.

Maa jeg straks sige, at jeg er i høj Grad uenig med den ærede sidste Taler i den Opfattelse, han gav Udtryk for. Jeg forstod den ærede konservative Ordfører paa den Maade, at han mente, at man tjente Næringslivets Interesse bedst ved at lægge det i saa stærke Baand som muligt, ved at omgærde det med Beskyttelsesforanstaltninger, ved i det hele at give det saadanne Vilkaar at virke under, at det var noget for sig selv, noget, som maatte beskyttes overfor Forbrugerne. Jeg vil gerne sige, at jeg betragter en Næringslov, som er saa lidt omfattende som muligt, som har til Formaal i første Række at beskytte Forbrugerne og i anden Række at tage Hensyn til selve Erhvervet, for den bedste Lov.

Det forekommer mig ogsaa, at det Lovforslag, der foreligger her, i saa Henseende har delt Sol og Vind lige. Adskillige af de foreslaede Bestemmelser er vel ret forskellige fra dem, der blev vedtaget i 1857, men jeg tror, at de allerfleste nye Bestemmelser netop vil give Handelslivet mere Luft, friere Vilkaar at virke under, og derfor maa jeg hilse disse Bestræbelser med Glæde. Det gælder ikke mindst den Regel, hvorefter gifte Kvinder faar Ret til at drive Næringsvirksomhed; det gælder ogsaa i nogen Grad de Bestemmelser, der angaar selve Handelslivets fremtidige Virksomhed.

Vi har jo her i Landet to store Hovedgrupper af Handelsvirksomhed: Andelsforeningerne og Købmændene. Og saaledes som det nu har formet sig igennem en Række Aar, er det stadig gaaet saaledes, at disse to Faktorer har udfoldet sig: de er gaaet fremad, de har arbejdet sig hen til at virke Side om Side i god Forstaaelse. Det har ikke altid været saaledes; der var jo en Tid, da Købmandstanden saa meget skævt til

Brugsforeningerne. Men selv om man nu ønsker, at Brugsforeningerne kommer til at betale Skat — det er jo et Spørgsmaal, Handelsstanden stadig ynder at komme tilbage til —, tror jeg dog, at den stærke Vrede, man tidligere fra den Side har næret imod Andelsforeningerne, snart er forsvundet. Dette er glædeligt, og det har ikke mindst givet sig Udtryk ved Udarbejdelsen af dette Lovforslag, hvorved jo ogsaa Repræsentanter for Handelsstanden har medvirket, idet jeg forudsætter, at de har givet deres Samtykke ogsaa til de Bestemmelser i Lovforslaget, som angaar Andelsforeningerne.

Der er dog en Bestemmelse her, som allerede er blevet nævnt af den ærede Ordfører for Venstre, og som ogsaa jeg maa dvæle lidt ved. Det er Bestemmelsen i Lovforslagets § 10, sidste Stykke. Ogsaa jeg har forstaaet denne Bestemmelse saaledes, at den betyder en ret stærk Indsnævring af Forholdene. Efter den almindelige Praksis er det nemlig nu Uddelerne i Brugsforeningerne, som løser Næringsbevis, og som paa Brugsforeningens Vegne handler med Ikke-Medlemmer. Det Forhold vil efter min Opfattelse i hvert Fald ikke kunne blive bestaaende, hvis § 10, sidste Stykke, bliver gennemført. Men der er jo ganske vist den Udvej, at Andelsforeningen som saadan kan løse Næringsadkomst, og saa kan det vel gennemføres paa den Maade, at den samme Uddeler besørger Handelen baade med Medlemmer og Ikke-Medlemmer, saa at den ikke skal foregaa i to forskellige Lokaler. Det forekommer mig, at som § 10, sidste Stykke, er affattet, er Bestemmelsen meget uklar og kan let misforstaaes, og jeg vil derfor henstille, at Ministeren udtaler sig om dette Forhold, eller at det paagældende Stykke bliver ændret, naar Sagen kommer til Behandling i Udvalget.

Ærede foregaaende Talere har dvælet ved Spørgsmaalet om den fremtidige Ret til at bære Mesternavnet og de Regler, hvorefter Haandværkerne skal underkaste sig en særlig Prøve for at faa denne titulære Betegnelse, som saa igen giver dem, der erhverver den, en vis Fortrinsret fremfor andre af Fagets Udøvere. Jeg betragter dette Forslag som et Tilbageskridt. I Modsætning til den ærede socialdemokratiske Ordfører ser jeg saaledes paa Sagen, at det, man her foreslaar, saa langt fra er et Fremskridt, at det snarere smager af Tilbageskridt til det gamle Lavsvæsen. Det er jo heller ikke sikkert, at den Haandværker, som underkaster sig en saadan Prøve og efter den erhvervede Dygtighed i